

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Všeobecné zásady hodnotenia žiadostí o udelenie licencie

Žiadosti o udelenie licencie
vo všeobecnosti

Druhé upravené vydanie

BANKENTOEZICHT

Január 2019

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDŽIBA

BANKŮ PŘEŽIŮRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Obsah

1	Predslov	2
2	Právny rámec	4
2.1	Nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM	4
2.2	CRD IV a vnútroštátne právo	4
2.3	Technické predpisy EBA	5
2.4	Pravidlá, postupy a procesy SSM	5
3	Základné zásady udeľovania licencií	6
3.1	Vstupná kontrola	6
3.2	Otvorená a úplná komunikácia	6
3.3	Konzistentnosť	6
3.4	Individuálne posudzovanie a úmernosť	7
4	Rozsah žiadosti o licenciu	8
4.1	Základné činnosti	8
4.2	Okolnosti vedúce k požadovaniu licencie	11
4.3	Dodatočné činnosti regulované vnútroštátnym právom	14
5	Posudzovanie žiadostí o udelenie licencie	15
5.1	Kapitál	15
5.2	Plán činnosti	22
5.3	Hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti riadiaceho orgánu	25
5.4	Hodnotenie priamych a nepriamych akcionárov	27
6	Procesné aspekty	29
6.1	Platné časové lehoty	29
6.2	Dodatočné ustanovenia pripojené k rozhodnutiu	33
6.3	Náležitý postup	35
7	Odňatie a zánik platnosti licencií	36

1 Predslov

Pojmy „licencia“ a „povolenie“, ako aj pojmy „banka“ a „úverová inštitúcia“ sa v tomto dokumente používajú ako synonymá.

Udeľovanie licencií úverovým inštitúciám má z hľadiska verejnej regulácie a dohľadu nad európskym finančným systémom zásadný význam. Základným predpokladom dôvery verejnosti vo finančný systém je vedomie, že banky môžu byť prevádzkované len subjektmi, ktoré majú na takúto činnosť licenciu. Systém udeľovania licencií zabezpečuje, že na trh môžu vstúpiť len kvalitné banky, vďaka čomu je možné presadzovať uplatňovanie optimálnych postupov.

V súvislosti s udeľovaním licencií by zároveň nemalo dochádzať k obmedzovaniu konkurencie, finančných inovácií či technologického pokroku. Po získaní licencie môžu úverové inštitúcie v EÚ v zásade vykonávať široký okruh činností. Udeľovanie licencií tak podporuje rovnaké podmienky v rámci celej EÚ a znižuje riziko obchádzania bankovej regulácie a dohľadu zo strany jednotlivých subjektov.

Európska centrálna banka (ECB) má od 4. novembra 2014 výlučnú právomoc udeľovať povolenia všetkým úverovým inštitúciám usadeným v členských štátoch, ktoré sa zúčastňujú na jednotnom mechanizme dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM). Túto právomoc vykonáva v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

Tieto všeobecné zásady sa vzťahujú na všetky žiadosti o udelenie licencie úverovej inštitúcie v zmysle nariadenia o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR)¹, okrem iného aj na povolenia na začatie činnosti úverovej inštitúcie, žiadosti finančno-technologických spoločností, povolenia v prípade fúzií alebo akvizícií, žiadosti preklenovacích bánk a rozšírenie licencií. Jedným z hlavných cieľov týchto všeobecných zásad je poskytnúť základné informácie o kritériách a postupoch hodnotenia v súvislosti so zriadením úverovej inštitúcie v rámci SSM v záujme zvýšenia informovanosti a transparentnosti.

Pravidlá, postupy a procesy uvedené v týchto všeobecných zásadách sa môžu priebežne meniť. Tieto všeobecné zásady nie sú právne záväzné. Predstavujú praktickú pomôcku, ktorá má pomôcť žiadateľom a všetkým subjektom zapojeným do procesu udeľovania povolení s cieľom zabezpečiť plynulý a účinný priebeh konania a hodnotenia. Všeobecné zásady budú pravidelne aktualizované, aby vždy odrážali najnovší vývoj a poznatky z praxe.

Tieto všeobecné zásady sa riadia terminológiou použitou v nariadení CRR, v smernici o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD IV)²

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene a doplnení smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

a v technických predpisoch Európskeho orgánu pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) týkajúcich sa udeľovania licencií.

Toto druhé upravené vydanie je rozšírené o dodatočné všeobecné zásady týkajúce sa hodnotenia kapitálu (časť 5.1) a plánu činnosti (časť 5.2) v nadväznosti na verejnú konzultáciu uskutočnenú v septembri a októbri 2018.

2 Právny rámec

2.1 Nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM

V súlade s článkom 4 ods. 1 písm. a) nariadenia o SSM³ má ECB výhradnú právomoc udeľovať povolenia na začatie činnosti úverovej inštitúcie. Článok 6 ods. 4 a článok 14 stanovujú, že táto právomoc platí v prípade významných inštitúcií pod priamym dohľadom ECB i v prípade menej významných inštitúcií pod priamym dohľadom príslušných vnútroštátnych orgánov.

Právomoci v oblasti udeľovania povolení bližšie rozoberá nariadenie o rámci SSM⁴ (v článkoch 73 až 79), pričom sa zameriava na jednotlivé úlohy príslušných vnútroštátnych orgánov a ECB v procese hodnotenia.⁵

V rámci plnenia úlohy vstupnej kontroly môže ECB využiť všetky právomoci, ktoré jej boli zverené nariadením o SSM. Môže napríklad zbierať informácie a k rozhodnutiam o udelení povolenia dopĺňať podmienky, povinnosti a odporúčania.

Podľa článku 4 ods. 1 písm. a) a článku 14 ods. 5 nariadenia o SSM má tiež ECB právomoc odoberať povolenia v prípadoch stanovených v príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch alebo právnych predpisoch EÚ.

2.2 CRD IV a vnútroštátne právo

Článok 4 ods. 3 nariadenia o SSM stanovuje, že ECB by mala pri plnení svojich úloh v oblasti dohľadu uplatňovať všetky príslušné právne predpisy EÚ, a v prípade smerníc aj vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa tieto smernice transponujú. Požiadavky týkajúce sa povolení sú stanovené najmä v článkoch 8 a 10 až 14 smernice CRD IV. Tieto články pritom predstavujú minimálne harmonizačné ustanovenia a vnútroštátne právne predpisy môžu stanoviť aj dodatočné požiadavky. Pri prijímaní rozhodnutí o udeľovaní povolení v rámci SSM teda ECB uplatňuje požiadavky týkajúce sa povolení stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa transponujú relevantné ustanovenia smernice CRD IV, ako aj prípadné špecifické vnútroštátne právne požiadavky. To môže viesť k rozdielom v posudzovaní žiadostí o udelenie licencie v rôznych členských štátoch.

³ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁴ Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci SSM) (ECB/2014/17) (Ú. v. EÚ L 141, 14.5.2014, s. 1).

⁵ Podrobnejšie informácie sú v časti 6 – Procesné aspekty.

2.3 Technické predpisy EBA

ECB uplatňuje všetky príslušné právne akty EÚ prijaté Európskou komisiou na základe návrhov, ktoré vypracoval EBA, predovšetkým regulačných technických predpisov týkajúcich sa informácií, ktoré musí žiadateľ poskytnúť príslušným orgánom pri predkladaní žiadosti o povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie, a vykonávacích technických predpisov týkajúcich sa formulárov na predkladanie týchto informácií.⁶ Popri ucelenom zozname informácií, ktoré je potrebné predložiť v rámci žiadosti o udelenie povolenia, tieto technické predpisy obsahujú formulár žiadosti o licenciu, ako aj príslušné postupy predkladania informácií a súvisiace požiadavky.

2.4 Pravidlá, postupy a procesy SSM

Pojmom „orgány dohľadu“ sa v tomto dokumente označujú príslušné vnútroštátne orgány i ECB.

Orgány dohľadu musia pri posudzovaní žiadostí o licenciu uplatňovať príslušné regulačné požiadavky. Na zabezpečenie konzistentného postupu je potrebné objasniť výklad týchto požiadaviek a vypracovať jednotné postupy a procesy dohľadu.

Na tento účel ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vypracovala pravidlá týkajúce sa hodnotenia žiadostí o udelenie povolenia, ako aj príslušné postupy a procesy dohľadu, ktoré podrobnejšie vysvetľujú spôsob, akým ECB v jednotlivých prípadoch uplatňuje smernicu CRD IV, predpisy EBA a vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa transponuje smernica CRD IV.

Tieto pravidlá sa stanovujú bez toho, aby bolo dotknuté vnútroštátne právo, ktoré by ECB mala uplatňovať. Pri vypracovávaní a uplatňovaní týchto pravidiel sa ECB riadi technickými štandardmi EBA, ktoré majú pred týmito pravidlami prednosť. Príslušné vnútroštátne orgány sa zaviazali v maximálnom možnom rozsahu vykladať vnútroštátne právo a tvoriť postupy v súlade s týmito pravidlami.

Zásady sa budú priebežne prehodnocovať v závislosti od pokračujúceho vývoja postupov SSM v licenčnej praxi, regulačného vývoja na európskej i medzinárodnej úrovni a nových spôsobov výkladu smernice CRD IV zo strany Súdneho dvora Európskej únie.

⁶ Záverečná správa o návrhu regulačných technických predpisov podľa článku 8 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ a návrhu vykonávacích technických predpisov podľa článku 8 ods. 3 smernice 2013/36/EÚ (EBA/RTS/2017/08 a EBA/ITS/2017/05).

3 Základné zásady udeľovania licencií

3.1 Vstupná kontrola

Z pohľadu prudenciálneho dohľadu by mal systém udeľovania licencií zabezpečovať, aby inštitúcie, ktoré by neboli dostatočne bezpečné a odolné, alebo ktoré by mohli ohroziť stabilitu finančného systému, vôbec nemohli získať prístup na bankový trh. ECB pri udeľovaní povolení bankám plní funkciu vstupnej kontroly. Jej úlohou je zabezpečovať, aby na bankový trh vstupovali len kvalitné subjekty, ktoré spĺňajú požiadavky vyplývajúce z vnútroštátnych právnych predpisov a práva EÚ. Pri posudzovaní žiadostí sa preto zameriava na úroveň kapitálu žiadateľov, ich plán činnosti, organizačnú štruktúru a vhodnosť ich riadiacich pracovníkov a relevantných akcionárov.

Tieto všeobecné zásady nepresadzujú žiadny konkrétny obchodný model bánk.

3.2 Otvorená a úplná komunikácia

Podanie žiadosti o licenciu predstavuje začiatok (prípadne významnú zmenu) životného cyklu úverovej inštitúcie a tým aj komunikácie medzi inštitúciou a orgánom dohľadu. V záujme prijímania fundovaných rozhodnutí orgány dohľadu od jednotlivých žiadateľov očakávajú dôkladnú a kompletnú prípravu žiadostí a otvorenosť a pohotovosť pri poskytovaní informácií. Požadované informácie vychádzajú z regulačných technických predpisov a vykonávacích technických predpisov EBA týkajúcich sa informácií potrebných na udelenie povolenia úverovej inštitúcii.

Pri vydávaní povolení môže dochádzať k oneskoreniam, a to najčastejšie vtedy, ak žiadateľ poskytne neúplné informácie alebo neposkytne všetky dodatočne vyžiadané informácie. Orgány dohľadu počas celého procesu so žiadateľom pravidelne komunikujú.

3.3 Konzistentnosť

Počas prvých rokov európskeho bankového dohľadu sa ukázalo, že pokiaľ ide o výklad rámca udeľovania licencií a jeho uplatňovanie pri posudzovaní žiadostí o udelenie licencie, medzi jednotlivými členskými štátmi existujú rozdiely.

Tieto všeobecné zásady podrobnejšie vysvetľujú pravidlá, postupy a procesy, ktoré ECB uplatňuje pri posudzovaní žiadostí o udelenie licencie.

Tieto všeobecné zásady sa vzťahujú na žiadosti o nové povolenie alebo o rozšírenie povolenia. Nemajú teda za následok opätovné posúdenie už udelených platných

povolení. Plnenie príslušných požiadaviek zo strany autorizovaných úverových inštitúcií sa monitoruje v rámci priebežného dohľadu.

3.4 Individuálne posudzovanie a úmernosť

Pri každej žiadosti o udelenie licencie sa berú do úvahy všetky relevantné okolnosti. Zároveň sa uplatňuje zásada úmernosti s cieľom zohľadniť povahu, rozsah a zložitosť činností žiadateľa a výsledné riziko.

Požadované informácie sa v súlade s platnými právnymi predpismi prispôbujú povahe žiadosti. V prípade žiadostí spojených s novými, precedentnými alebo vysoko komplexnými činnosťami sa vyžaduje viac informácií než v prípade žiadostí o výkon jednoduchých alebo bežných činností. K žiadosti o licenciu podanej v nadväznosti na internú reštrukturalizáciu v záujme zjednodušenia skupinovej štruktúry by sa napríklad malo pristupovať inak ako k žiadosti podanej v súvislosti s fúziou dvoch nezávislých úverových inštitúcií s rozdielnymi obchodnými modelmi, či k žiadosti v prípade nového podniku.

4 Rozsah žiadosti o licenciu

Rozsah intervencie ECB v rámci licenčného procesu má tri hlavné rozmery:

- overiť, či subjekt v dostatočnej miere vykonáva základné činnosti, ktoré musí vykonávať, aby ho bolo možné považovať za úverovú inštitúciu v zmysle nariadenia CRR,
- udeliť povolenie na činnosť úverovej inštitúcie pri vzniku subjektu, ako aj upraviť obsah platnej licencie, napr. pokiaľ ide o rozsah povolených bankových činností,
- schváliť všetky regulované činnosti, ktoré si v súlade s platnými právnymi predpismi vyžadujú povolenie na činnosť úverovej inštitúcie, bez ohľadu na to, či vychádzajú z práva EÚ alebo z vnútroštátneho práva, pokiaľ podporujú funkciu prudenciálneho dohľadu.

Orgán dohľadu musí osobitne posúdiť každú situáciu a transakciu, ktorá môže mať vplyv na to, či subjekt potrebuje povolenie na činnosť úverovej inštitúcie, s cieľom overiť, či sa vyžaduje povolenie, a nie iná forma schválenia orgánom dohľadu.

V nasledujúcich častiach sú tieto rozmery intervencie ECB vysvetlené podrobnejšie.

4.1 Základné činnosti

Definícia „úverovej inštitúcie“ v nariadení CRR

„Úverová inštitúcia“ je v nariadení CRR vymedzená ako „spoločnosť, ktorej predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov od verejnosti a poskytovanie úverov na vlastný účet“ (článok 4 ods. 1 bod 1).

ECB vychádza z toho, že táto definícia zahŕňa subjekty s tradičnejším obchodným modelom, ako aj tie, ktoré zohľadňujú neustály vývoj úlohy bánk v spoločnosti, najmä ak sa snažia využívať moderné finančné technológie. Podmienkou je, aby boli splnené obe zložky definície: i) prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov a ii) poskytovanie úverov.

Ak výkon týchto dvoch základných druhov bankovej činnosti nie je jednoznačný, ECB posúdi príslušné dôvody a vykoná **cielenú analýzu**. Osobitne sa bude prihliadať na subjekty, ktoré síce nevykonávajú obidva druhy činností, no napriek tomu sa na ne v ich členskom štáte vzťahuje povinnosť získania licencie, napríklad depozitári subjektov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov a alternatívne investičné fondy.

- Formálny súlad s jednotlivými zložkami definície úverovej inštitúcie (napríklad v prípade, keď žiadateľ požiada o udelenie povolenia úverovej inštitúcii bez toho, aby skutočne rozvíjal zodpovedajúce činnosti) sa vo všeobecnosti nepovažuje za dostačujúci na to, aby subjekt mohol získať povolenie na činnosť úverovej inštitúcie. Pri určovaní akceptovateľnosti žiadateľa ECB hodnotí, či **v dostatočnej miere rozvinul obe** činnosti uvedené v definícii (prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov a poskytovanie úverov). V prípadoch, keď existuje alebo pravdepodobne existuje len formálny súlad s obidvoma zložkami definície, sa budú podrobnejšie posudzovať možné **dodatočné dôvody** žiadosti⁷.
- ECB overuje, či je celkový prudenciálny rámec pre úverové inštitúcie na účely zamýšľaných činností tým **najvhodnejším a najprimeranejším rámcom**. Na určité špecializované finančné činnosti, napríklad vydávanie elektronických peňazí a elektronické platobné služby, sa vzťahuje primeranejší, samostatný regulačný režim.
- Aby bolo žiadateľa možné považovať za „úverovú inštitúciu“, musí rozvíjať oba druhy činností – prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov a poskytovanie úverov. Napriek tomu možno počas fázy rozbehu činností (napr. počas prvých 12 mesiacov od začatia činnosti) uplatňovať určitý stupeň flexibility.

Ak žiadateľ po začatí podnikania neplánuje okamžite vykonávať niektorú z činností stanovených v definícii, príslušný orgán posúdi, či táto skutočnosť môže mať vplyv na životaschopnosť podnikateľského plánu.

Nedostatočné úrokové výnosy z úverovej činnosti budú mať napríklad vplyv na úrokové náklady v rámci depozitnej činnosti. Orgány dohľadu v takom prípade posúdia, či je príslušný obchodný model udržateľný, pričom budú brať do úvahy predpokladané trvanie zavádzania chýbajúcej činnosti.

Ak sa v podnikateľskom pláne subjektu po skončení počiatočnej fázy nepočíta s pravidelným poskytovaním úverov na vlastný účet, príslušný orgán posúdi, či preň nie je vhodnejší iný regulačný režim.

Pokyny k pojmom použitým v definícii

Nariadenie CRR ani smernica CRD IV nevymedzujú jednotlivé pojmy, ktoré spolu tvoria definíciu úverovej inštitúcie. Hoci pri definovaní niektorých pojmov (napr. pojmu „spoločnosť“) v praxi málokedy vznikajú pochybnosti, iné pojmy v dôsledku chýbajúcich definícií viedli v rôznych členských štátoch EÚ k rozdielnemu výkladu toho, ktoré inštitúcie sa klasifikujú ako úverové inštitúcie. V záujme zabezpečenia konzistentnosti uvádzame k výkladu ECB niektorých základných

⁷ Pri posudzovaní sa budú zohľadňovať prípadné vnútroštátne právne požiadavky.

pojmov nasledujúce pokyny (bez toho, aby boli dotknuté právne požiadavky jednotlivých štátov alebo EÚ).

Vklady a iné návratné peňažné prostriedky

Jedným z hlavných cieľov harmonizovaného prudenciálneho dohľadu je adekvátna ochrana vkladateľov, investorov a spotrebiteľov. V tomto smere sa dohľad vzťahuje na inštitúcie, ktorých predmetom podnikania je prijímanie návratných prostriedkov od verejnosti, či už v podobe vkladov alebo iných nástrojov, ako sú priebežné emisie dlhopisov a iných porovnateľných cenných papierov. Návratné prostriedky vrátane vkladov tak môžu zahŕňať dlhodobé sporiace účty, bežné účty, sporiace účty bez výpovednej lehoty, prostriedky na investičných účtoch alebo iné návratné nástroje. Podľa voľného výkladu Súdneho dvora pojem „iné návratné peňažné prostriedky“ označuje nielen finančné nástroje, ktorých základnou vlastnosťou je návratnosť, ale aj nástroje, ktoré túto vlastnosť síce nemajú, no vzťahuje sa na ne zmluvný záväzok vrátenia zaplatených prostriedkov.⁸

Ten istý voľný výklad sa vzťahuje aj na pojem „vklad“, ktorý je v smernici o systémoch ochrany vkladov (Deposit Guarantee Schemes Directive – DGSD)⁹ definovaný ako „kreditný zostatok, ktorý vznikne z peňažných prostriedkov ponechaných na účte alebo z dočasných stavov vyplývajúcich z bežných bankových transakcií a ktorého vyplatenie [v rovnakej nominálnej hodnote] sa od úverovej inštitúcie vyžaduje v zmysle platných zákonných a zmluvných podmienok vrátane termínovaného vkladu a sporiaceho vkladu“.¹⁰

Prostriedky získané v súvislosti s poskytovaním špecifických služieb, okrem iného napríklad platobných služieb alebo vydávania elektronických peňazí, sú z pôsobnosti smernice CRD IV a/alebo nariadenia CRR výslovne vyňaté.¹¹

Verejnosť

Bez toho, aby boli dotknuté platné definície pojmu „verejnosť“ vo vnútroštátnych právnych predpisoch, sa s pojmom „verejnosť“ v kontexte prudenciálneho dohľadu spája prvok ochrany fyzických alebo právnických osôb pred zverovaním peňažných prostriedkov subjektom nepodliehajúcim dohľadu, ktorých finančný stav nebol

⁸ Rozsudok Súdneho dvora z 11. februára 1999, *Romanelli*, C-366/97, ECLI:EU:C:1999:71, odsek 17.

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149).

¹⁰ Článok 2 ods. 1 bod 3) smernice DGSD.

¹¹ Článok 18 ods. 3 druhej smernice o platobných službách (Second Payment Services Directive – PSD2) (smernice Európskeho parlamentu a Rady 2015/2366/EÚ z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35)) a článok 6 ods. 3 smernice o elektronických peniazoch (Electronic Money Directive – EMD) (smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7)).

potvrdený. Špecifické skupiny, pri ktorých sa vychádza z toho, že takúto ochranu nepotrebujú, preto môžu byť z pojmu „verejnost“ vylúčené. Ide napríklad o osoby, ktoré majú so spoločnosťou, ktorej zverujú svoje peniaze, (osobný) vzťah a vedia preto posúdiť jej finančný stav, alebo o profesionálnych účastníkov trhu s dostatočnou úrovňou odborných skúseností a prostriedkov na vykonanie vlastnej previerky protistrany.

Poskytovanie úverov na vlastný účet

Úverová inštitúcia musí úvery poskytovať „na vlastný účet“. Úverová inštitúcia je preto veriteľom, zatiaľ čo úvery, ktoré poskytuje, sa stávajú jej aktívami. Medzi rôzne druhy úverov patria okrem iného úvery uvedené v rámci druhého typu činnosti v prílohe I smernice CRD IV, tzn. spotrebiteľské úvery, hypotekárne úvery, faktoring a financovanie komerčných transakcií. V zmysle definície CRR možno za úver označiť aj prečerpanie účtu.

4.2 Okolnosti vedúce k požadovaniu licencie

Nové licencie

Subjekty sa môžu rozhodnúť podať príslušnému vnútroštátnemu orgánu žiadosť o novú licenciu z rôznych dôvodov. To, či sa vyžaduje dočasná alebo trvalá licencia, nemá na podanie žiadosti žiadny vplyv. Licencie sa však vo všeobecnosti vydávajú na neobmedzenú dobu.

- Novú licenciu potrebuje každá **osoba (alebo skupina osôb), ktorá sa chce stať úverovou inštitúciou**, tzn. začať prijímať vklady alebo iné splatné peňažné prostriedky a poskytovať úvery. Môže ísť o novovytvorený subjekt alebo existujúci subjekt, ktorý už jednu z dvoch požadovaných činností vykonával a má záujem začať vykonávať aj druhú. Môže tiež ísť o regulovanú finančnú inštitúciu, ktorá chce rozšíriť podnikanie a ponúkať kompletne bankové služby.
- Nová licencia sa môže vyžadovať aj v prípade **fúzie dvoch alebo viacerých úverových inštitúcií, ktoré vytvoria nový subjekt, pričom činnosti zlúčených úverových inštitúcií zostanú zachované**. Licenciu potrebuje každý nový subjekt, ktorý vykonáva regulované činnosti.

Existencia takéhoto nového subjektu môže byť obmedzená len na určitú dobu, napríklad dobu trvania fúzie, keď je potrebné činnosti úverovej inštitúcie pred zlúčením do finálneho subjektu preniesť do nového, dočasného subjektu. Bez ohľadu na dočasnú existenciu aj takýto nový subjekt musí mať licenciu.

Výnimkou sú dočasné úverové inštitúcie, do ktorých boli činnosti prenesené len na krátke obdobie potrebné na vykonanie právnych transakcií súvisiacich

s fúziou. Pri rozhodovaní o udelení takejto výnimky orgány dohľadu zohľadňujú špecifické okolnosti a riziká spojené s uskutočnením transakcie. Podľa ECB sa takáto výnimka môže udeliť iba vtedy, keď majú dotknuté strany pre prípad oneskorenia prenosu činností zavedené kontrolné mechanizmy. Od orgánu dohľadu je navyše potrebné získať aj všetky ďalšie povolenia týkajúce sa samotnej fúzie.

- **Preklenovacia banka** je dočasná úverová inštitúcia vytvorená výhradne na prevzatie aktív a pasív inej, zvyčajne platobne neschopnej úverovej inštitúcie s cieľom zachovať kritické funkcie, zatiaľ čo prebieha predaj alebo odpis aktív. Hoci sú preklenovacie banky dočasnými bankami, sú to úverové inštitúcie, ktoré musia získať povoľovacie rozhodnutie od ECB.

V záujme účinného riešenia krízovej situácie banky musí zriadenie preklenovacej banky často prebehnúť rýchlo. Vzhľadom na urgentnosť situácie a krátke termíny možno preklenovacím bankám v súlade so smernicou o ozdravení a riešení krízových situácií bánk (Bank Recovery and Resolution Directive – BRRD)¹² v riadne odôvodnených prípadoch výnimočne udeliť povolenie a umožniť im začať vykonávať činnosť aj bez toho, aby v plnom rozsahu spĺňali požiadavky CRD IV. Tento typ výnimky by však mal byť časovo obmedzený.

V závislosti od konkrétnej situácie prebieha povoľovacie konanie v prípade preklenovacích bánk v spolupráci s ďalšími orgánmi, predovšetkým s Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií alebo s vnútroštátnymi orgánmi pre riešenie krízových situácií. V prípade potreby sa na konaní môžu zúčastňovať aj ďalšie orgány.

Zmeny licencií

Subjekty môžu podávať žiadosti o zmenu licencie z rôznych dôvodov. Môže ísť napríklad o nasledujúce prípady.

- Niektoré členské štáty neudeľujú „univerzálne“ bankové licencie, tzn. licencie, ktoré žiadateľovi povoľujú výkon všetkých činností uvedených v prílohe I smernice CRD IV, prípadne nad jej rámec, ak to umožňuje vnútroštátne právo. V takom prípade môže subjekt, ak má záujem vykonávať ďalšie regulované činnosti, napríklad investičné služby, správu portfólií, úschovu nástrojov alebo správčovské služby atď., podať žiadosť o rozšírenie rozsahu pôvodnej licencie.

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

ZOZNAM ČINNOSTÍ, NA KTORÉ SA VZŤAHUJE VZÁJOMNÉ UZNÁVANIE

1. Prijímanie vkladov a iných návratných zdrojov.
2. Poskytovanie úverov okrem iného vrátane: spotrebiteľských úverov, úverových dohôd týkajúcich sa nehnuteľného majetku, faktoringu, s regresom a bez regresu, financovania obchodných transakcií (vrátane forfeitingu).
3. Finančný lízing.
4. Platobné služby v zmysle článku 4 ods. 3 smernice 2007/64/ES.
5. Vydávanie a správa iných platobných prostriedkov (napr. cestovných šekov a bankových zmeniek), pokiaľ takéto činnosti nepatria do bodu 4.
6. Záruky a záväzky.
7. Obchodovanie na vlastný účet alebo účet klientov niektorým z týchto spôsobov:
 - (a) nástrojmi peňažného trhu (šeky, zmenky, vkladové listy atď.);
 - (b) devízami;
 - (c) finančnými termínovými obchodmi (futures) a opciami;
 - (d) kurzovými a úrokovými nástrojmi;
 - (e) prevoditeľnými cennými papiermi.
8. Účasť na emisiách cenných papierov a poskytovanie s tým spojených služieb.
9. Poradenstvo podnikom v otázkach kapitálovej štruktúry, odvetvovej stratégie a podobne a poradenstvo a služby v otázkach zlúčenia a splynutia a kúpy podnikov.
10. Sprostredkovanie na peňažnom trhu.
11. Správa portfólia a poradenstvo.
12. Úschova a správa cenných papierov.
13. Úverové referenčné služby.
14. Služby súvisiace s bezpečnostnými schránkami (safe custody).
15. Vydávanie elektronických peňazí.

Služby a činnosti uvedené v prílohe I oddiele A a B smernice 2004/39/ES v súvislosti s finančnými nástrojmi uvedenými v prílohe I oddiele C uvedenej smernice podliehajú vzájomnému uznávaniu v súlade s touto smernicou.

- Inštitúcia sa môže rozhodnúť vykonávať počas svojej existencie rôzne činnosti. Ak vnútroštátne právo vyžaduje, že v dôsledku **zmeny činnosti** je potrebné prijať licenčné rozhodnutie, do konania musí byť zapojená ECB, ktorá rozhodnutie prijme. Ak sa však na novú činnosť vzťahuje už pôvodná licencia, žiadosť o jej zmenu by sa nemala vyžadovať.
- Zmeniť sa môže aj právna forma subjektu. Ak si **zmena právnej formy** podľa vnútroštátneho práva vyžaduje licenčné rozhodnutie, alebo ak v dôsledku zmeny právnej formy dôjde k zmene prudenciálneho režimu inštitúcie, do konania by mala byť zapojená ECB, ktorá prijme príslušné rozhodnutie. Ak vnútroštátne právo v prípade zmeny právnej formy licenčné rozhodnutie nevyžaduje, môžu sa vyžadovať iné typy dohľadových povolení, napríklad v súvislosti s úpravou zakladacích dokumentov (stanov) úverovej inštitúcie.
- V prípade **fúzie** sa môže vyžadovať rozhodnutie ECB o rozšírení licencie, najmä ak sa licencie jednotlivých subjektov nevzťahujú na rovnaké činnosti. Subjekt, ktorý preberá regulované činnosti dovtedy vykonávané ostatnými účastníkmi fúzie, potrebuje povolenie na kompletný okruh činností. Ak už subjekt platnú bankovú licenciu má, môže sa vyžadovať jej rozšírenie. Zároveň je nutné získať všetky ďalšie dohľadové povolenia súvisiace so samotnou fúziou

Vzhľadom na výhradnú právomoc ECB udeľovať povolenia v rámci SSM by sa licencie nemali prenášať na nový alebo existujúci subjekt bez predchádzajúceho povolenia od ECB.

Žiadosti o zmenu licencie je vo všeobecnosti možné posudzovať úmernejším spôsobom než žiadosti o novú licenciu. Príklady sú uvedené v časti 5.

4.3 Dodatočné činnosti regulované vnútroštátnym právom

Súvisiace informácie sú aj na internetovej stránke bankového dohľadu ECB:

List z 31. marca 2017 týkajúci sa kompetencie ECB vykonávať právomoci v oblasti dohľadu ustanovené vo vnútroštátnom práve.

Činnosti regulované vnútroštátnym právom môžu presahovať rámec činností uvedených v prílohe I smernice CRD IV. Preto vo všetkých prípadoch, keď vnútroštátne právo od úverovej inštitúcie pred začatím výkonu finančnej činnosti vyžaduje získanie povolenia, sa môže vyžadovať licenčné rozhodnutie od ECB, hoci daná činnosť nie je súčasťou zoznamu uvedeného v prílohe I smernice CRD IV, pokiaľ táto požiadavka týkajúca sa povolenia podporuje funkciu dohľadu v súlade s právom EÚ.^{13 14}

ECB udeľuje povolenia na činnosti regulované výlučne vnútroštátnym právom, pokiaľ podporujú funkciu prudenciálneho dohľadu v súlade s právom EÚ.

¹³ S dočasnou výnimkou povolenia činností vykonávaných úverovými inštitúciami v oblasti krytých dlhopisov, keď takéto osobitné povolenie až do ďalšieho posúdenia vyžaduje vnútroštátne právo.

¹⁴ V súlade s článkom 78 ods. 5 nariadenia o rámci SSM, podľa ktorého „rozhodnutie o vydaní povolenia obsahuje činnosti žiadateľa ako úverovej inštitúcie v zmysle príslušného vnútroštátneho práva (...)“.

5 Posudzovanie žiadostí o udelenie licencie

Ďalšie informácie:

- Technické predpisy EBA
- Plán činnosti: článok 10 CRD IV
- vlastné zdroje: článok 12 CRD IV
- vhodnosť riadiacich pracovníkov: článok 91 CRD IV
- vhodnosť akcionárov: článok 14 CRD IV

Orgány dohľadu posudzujú informácie predložené žiadateľom o novú licenciu alebo o zmenu existujúcej licencie na základe súboru kritérií vychádzajúcich z práva EÚ a z vnútroštátneho práva, a to spôsobom zodpovedajúcim požadovanej licencií. Súčasťou hodnotenia sú napríklad nasledujúce oblasti:

- všeobecná prezentácia žiadateľa a jeho histórie vrátane relevantných súvislostí a odôvodnenia žiadosti o licenciu,
- plán činnosti vrátane zamýšľaných činností, obchodného modelu a súvisiaceho rizikového profilu,
- organizačná štruktúra žiadateľa vrátane organizácie IT a požiadaviek týkajúcich sa externého zabezpečovania činností,
- finančné informácie vrátane predpokladanej súvahy, projekcií výkazu ziskov a strát a informácií o primeranosti interného kapitálu a likvidity,
- vhodnosť akcionárov,
- vhodnosť členov riadiaceho orgánu, osôb zastávajúcich kľúčové funkcie a členov dozorného orgánu.

V nasledujúcich častiach sú podrobnejšie vysvetlené príslušné hodnotiace kritériá.

5.1 Kapitál¹⁵

V rámci posudzovania žiadostí o udelenie licencie orgány dohľadu vyhodnocujú výšku, kvalitu, pôvod a zloženie kapitálu žiadajúcej úverovej inštitúcie¹⁶. Orgány dohľadu vyhodnocujú kapitálové potreby v prípade všetkých žiadostí, bez ohľadu na to, či ide o udelenie prvotnej licencie, povolenie v kontexte fúzie či akvizície, žiadosť preklenovacej banky alebo rozšírenie rozsahu pôvodnej licencie. Pri vyhodnocovaní kapitálových potrieb sa zohľadňuje situácia v čase posudzovania povolenia, ako aj prognózy kapitálových potrieb v priebehu stanoveného obdobia.

Medzi jednotlivými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi boli zistené rozdiely v postupoch určovania požadovanej výšky kapitálu. Z tohto dôvodu je vhodné objasniť dve základné koncepcie:

¹⁵ Časť 5.1 je novou časťou tohto druhého upraveného vydania všeobecných zásad hodnotenia žiadostí o udelenie licencie.

¹⁶ V závislosti od konkrétnych okolností jednotlivých prípadov žiadateľom nie je vždy subjekt, ktorý má získať povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie; môže ísť napríklad o navrhovaného(-ých) akcionára(-ov) právneho subjektu, ktorý má byť zriadený po získaní povolenia.

Požadovaný počiatkový kapitál

Požadovaný počiatkový kapitál znamená absolútny minimálny objem kapitálu, ktorý sa od inštitúcie vyžaduje na základe vnútroštátnych právnych predpisov. V čase udelenia povolenia musí byť počiatkový kapitál v plnej výške splatený¹⁷. Následne musí inštitúcia počas svojej existencie udržiavať jeho výšku, a to v súlade s článkom 93 nariadenia o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR). Smernica o kapitálových požiadavkách IV (Capital Requirements Directive IV – CRD IV) stanovuje minimálnu výšku počiatkového kapitálu na úrovni 5 mil. €¹⁸. V rámci transpozície smernice CRD IV do vnútroštátnych právnych predpisov niektoré členské štáty stanovili vyššiu úroveň počiatkového kapitálu. V takých prípadoch sa pri určovaní počiatkového kapitálu používa táto vyššia úroveň.

Požadované vlastné zdroje

Požadované vlastné zdroje predstavujú úroveň kapitálu, ktorú musí úverová inštitúcia po udelení povolenia udržiavať na účely absorpcie možných strát a zmierňovania rizík súvisiacich s jej činnosťou. Odhad požadovaných vlastných zdrojov sa stanovuje v čase udelenia povolenia na základe podnikateľského plánu žiadateľa a jeho rizikovo vážených aktív (na základe prognóz kreditného, operačného a trhového rizika). Táto požiadavka sa vzťahuje na samostatné subjekty i na skupiny podliehajúce konsolidovanému dohľadu.

Kvalita kapitálu

V záujme konzistentného posudzovania kvality kapitálovej základne úverových inštitúcií došlo k harmonizácii pravidiel týkajúcich sa akceptovateľnosti jej jednotlivých zložiek. Nariadenie CRR stanovuje, ktoré kapitálové nástroje a položky možno akceptovať ako zložky vlastných zdrojov.

Orgány dohľadu počas hodnotenia overujú požadované zloženie kapitálu a zabezpečujú tak jeho kvalitu.

Od úverovej inštitúcie sa očakáva jednoznačné oddelenie kapitálu od ostatných vlastníckych aktív, keďže kapitál jej musí byť neustále v plnom rozsahu k dispozícii na výhradné použitie bez akýchkoľvek obmedzení.

V zmysle článku 72 v spojení s článkom 25 nariadenia CRR vlastné zdroje inštitúcie predstavujú súčet jej vlastného kapitálu Tier 1 (články 26 až 50 CRR), dodatočného kapitálu Tier 1 (články 51 až 61 CRR) a kapitálu Tier 2 (články 62 až 71 CRR).

¹⁷ S výnimkou prípadov, keď vnútroštátne právo výslovne bráni splateniu počiatkového kapitálu vopred. V takých prípadoch je k rozhodnutiu ECB možné pripojiť odkladné ustanovenie, na základe ktorého povolenie nadobudne účinnosť až po splatení počiatkového kapitálu v plnej výške.

¹⁸ Na toto ustanovenie sa vzťahujú určité špecifické výnimky. Podrobnejšie informácie sú v článku 12 ods. 4 smernice CRD IV. Pri niektorých kategóriách úverových inštitúcií môže byť minimálna výška požadovaného počiatkového kapitálu aj nižšia ako 5 mil. €.

Očakávaná výška kapitálu v čase udelenia povolenia

Orgány dohľadu vyhodnocujú schopnosť úverovej inštitúcie udržiavať dostatočnú úroveň kapitálu počas stanoveného obdobia, zvyčajne počas troch rokov. V tejto súvislosti posudzujú podnikateľský plán žiadajúcej úverovej inštitúcie, činnosti, ktoré bude vykonávať, ako aj súvisiace riziká.

ECB očakáva, že výška kapitálu úverovej inštitúcie v čase udelenia povolenia bude na úrovni, ktorá umožňuje absorpciu strát vyplývajúcich z jej rizikovej expozície počas tohto obdobia.

Pokiaľ ide o podnikateľský plán, očakáva sa, že bude zahŕňať základný scenár a výrazne nepriaznivý, no realistický scenár na prvé tri roky činnosti. V rámci celkového hodnotenia podnikateľského plánu orgány dohľadu preverujú a testujú prognózy na základe základného a nepriaznivého scenára.

S cieľom určiť očakávanú výšku kapitálu v čase udelenia povolenia sa v rámci bežnej praxe vykonáva viacero výpočtov a porovnaní:

- Žiadateľ stanoví odhad požadovaných vlastných zdrojov na každý z prvých troch rokov činnosti.
- Najvyššia z týchto odhadovaných hodnôt sa porovná s požadovanou výškou počiatočného kapitálu na základe vnútroštátneho práva s cieľom určiť, ktorá z nich je vyššia.
- K vyššej hodnote určenej v predchádzajúcom kroku sa pripočítajú (prípadné) prognózované kumulované straty v prvých troch rokoch činnosti úverovej inštitúcie v rámci jej základného alebo nepriaznivého scenára (ich vyššia hodnota). Tieto tri kroky tvoria základ výpočtu celkovej výšky kapitálu, ktorý by mala mať úverová inštitúcia k dispozícii v čase udelenia povolenia (t. j. „očakávanej výšky kapitálu v čase udelenia povolenia“).

Výpočet očakávanej výšky kapitálu v čase udelenia povolenia vychádza z podnikateľského plánu žiadateľa a jeho základných predpokladov počas prvých troch rokov činnosti. Cieľom je stanoviť úroveň kapitálu, ktorá má zabezpečiť dodržanie odhadovanej požadovanej výšky kapitálu počas prvých rokov činnosti úverovej inštitúcie.

Na tento účel príslušné orgány vrátane ECB zvyčajne popri požiadavke na výšku počiatočného kapitálu vyžadujú dodatočnú individuálnu rezervu na krytie rizík. Dôvodom je skutočnosť, že požadovanú výšku počiatočného kapitálu musí úverová inštitúcia v priebehu svojej existencie udržiavať a nemôže ju použiť na krytie prípadných strát.

Definícia očakávanej výšky kapitálu v čase udelenia povolenia preto zohľadňuje nielen úroveň kapitálu, ktorá zaručuje splnenie požiadavky v tomto konkrétnom čase, ale aj úroveň kapitálu, ktorá zaručuje dodržiavanie požadovanej výšky vlastných zdrojov i požadovanej výšky počiatočného kapitálu počas prvých rokov činnosti.

Dostupnosť kapitálu

V týchto zásadách sa rozlišuje medzi časťou očakávanej výšky kapitálu v čase udelenia povolenia, ktorá má byť v čase udelenia povolenia v plnej výške splatená, a zostávajúcou časťou, ktorá môže byť zabezpečená kapitálovými zdrojmi.

Súčet požadovanej výšky počiatočného kapitálu, resp. požadovanej výšky vlastných zdrojov (vyššej z týchto dvoch hodnôt) a prognózovaných strát žiadateľa počas prvého roka činnosti tvorí základ výpočtu kapitálu, ktorý by mal byť v čase udelenia povolenia v plnej výške splatený.

ECB očakáva, že rozdiel medzi sumou splatnou v plnej výške v čase udelenia povolenia a očakávanou výškou kapitálu v čase udelenia povolenia bude krytý kapitálovými zdrojmi dostupnými v čase udelenia povolenia.

Kapitálové zdroje sa definujú ako aktíva, ktoré má žiadateľ s istotou k dispozícii. Na základe overenia orgánmi dohľadu môžu kapitálové zdroje zahŕňať: požičané finančné prostriedky, písomné záruky, súkromné finančné prostriedky akcionárov, finančné nástroje, ktoré boli/budú vydané na finančnom trhu atď. Žiadateľ musí dostupnosť týchto dodatočných zdrojov vedieť preukázať.

Príklady

Nasledujúce príklady znázorňujú odchýlky v celkovej očakávanej výške kapitálu v čase udelenia povolenia, ku ktorým môže dôjsť vzhľadom na vyššiu úroveň požadovaného počiatočného kapitálu stanovenú v niektorých členských štátoch, ako aj rozdiel medzi splateným a celkovým očakávaným kapitálom.

Príklad 1: Požadovaná výška vlastných zdrojov prekračuje požadovanú výšku počiatočného kapitálu

V tomto príklade je odhad požadovanej výšky vlastných zdrojov počas prvých troch rokov činnosti vždy vyšší ako požadovaná výška počiatočného kapitálu. Najvyššia hodnota požadovaných vlastných zdrojov, dosiahnutá v treťom roku (12), sa pripočíta k prognózovaným kumulovaným stratám za prvé tri roky (4). Výsledná hodnota (16) predstavuje očakávanú výšku kapitálu v čase udelenia povolenia úverovej inštitúcii (vrátane kapitálových zdrojov). Výška kapitálu, ktorý by mal byť splatený v čase udelenia povolenia, sa v tomto príklade rovná 8 (odhadovaná požadovaná výška vlastných zdrojov v prvom roku (6) plus prognózované straty v prvom roku (2)).

Diagram 1

Požadovaná výška vlastných zdrojov prekračuje požadovanú výšku počiatočného kapitálu

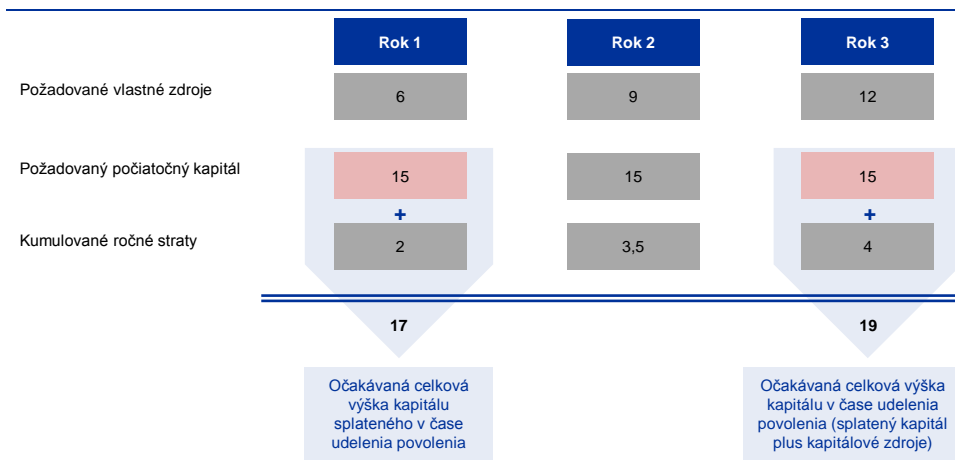
	Rok 1	Rok 2	Rok 3
Požadovaný počiatočný kapitál	5	5	5
Požadované vlastné zdroje	6	9	12
Kumulované ročné straty	2	3,5	4
	8		16
	Očakávaná celková výška kapitálu splateného v čase udelenia povolenia		Očakávaná celková výška kapitálu v čase udelenia povolenia (splatený kapitál plus kapitálové zdroje)

Príklad 2: Požadovaná výška počiatočného kapitálu stanovená vnútroštátnym právom prekračuje požadovanú výšku vlastných zdrojov

V tomto príklade je požadovaná výška počiatočného kapitálu (15) počas prvých troch rokov činnosti vždy vyššia ako požadovaná výška vlastných zdrojov. Keďže vyššou z týchto dvoch je hodnota 15, na výpočet sa použije hodnota požadovaného počiatočného kapitálu (a nie hodnota požadovaných vlastných zdrojov). Výsledkom súčtu 15 a kumulatívnych strát za prvé tri roky (4) je 19. V tomto príklade očakávaná výška kapitálu v čase udelenia povolenia žiadateľovi (vrátane kapitálových zdrojov) predstavuje 19, zatiaľ čo očakávaná výška splateného kapitálu v čase udelenia povolenia predstavuje 17 (počiatočný kapitál (15) plus prognózované straty v prvom roku (2)).

Diagram 2

Požadovaná výška počiatočného kapitálu stanovená vnútroštátnym právom prekračuje požadovanú výšku vlastných zdrojov

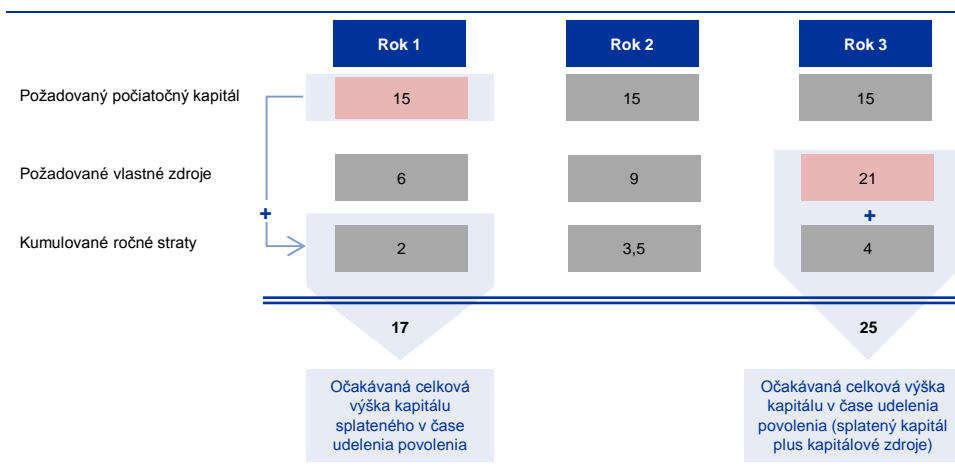

Príklad 3: Výmena použitej najvyššej hodnoty

V tomto príklade sa prognózovaná požadovaná výška vlastných zdrojov rýchlo zvyšuje a v treťom roku prekračuje požadovanú výšku počiatočného kapitálu. Najvyššia hodnota (21) sa pripočíta k prognózovaným kumulovaným stratám za prvé tri roky (4). Výsledná hodnota (25) predstavuje očakávanú výšku kapitálu v čase udelenia povolenia žiadateľovi (vrátane kapitálových zdrojov). Očakávaná výška splateného kapitálu v čase udelenia povolenia (17) je rovnaká ako v predchádzajúcom príklade.

Diagram 3

Výmena použitej najvyššej hodnoty

K dosiahnutiu najvyššej hodnoty, ktorá sa použije na výpočet, môže na rozdiel od uvedených príkladov dôjsť aj v prvom či druhom roku.

V závislosti od konkrétnych okolností a na základe individuálnej analýzy môžu navyše orgány dohľadu v čase udelenia povolenia vyžadovať dodatočný kapitál potrebný na krytie špecifických rizík, napr. počiatočného alebo realizačného rizika.

Umiestnenie

Očakáva sa, že požadovaný kapitál splatený v plnej výške bude vedený v účtovných knihách úverovej inštitúcie, pokiaľ vnútroštátne právo nestanovuje inak.

Časový rámec

Očakávaná výška kapitálu by mala byť v plnom rozsahu splatená ešte pred udelením povolenia. Ak to vzhľadom na vnútroštátne právo alebo postupy nie je možné, pred udelením povolenia, resp. začiatkom komerčnej činnosti by mal byť v plnej výške splatený počiatočný kapitál.¹⁹

Ak to vyžaduje vnútroštátne právo, orgánom dohľadu je potrebné predložiť doklad o splatení alebo prevode kapitálu.

Bankové skupiny

V niektorých prípadoch sú banky s novoudelenou licenciou súčasťou existujúcej bankovej skupiny. Nová dcérska spoločnosť môže mať v závislosti od svojej veľkosti a činností vplyv na úroveň kapitálu skupiny. Pri posudzovaní potenciálneho vplyvu subjektu s novoudelenou licenciou na bankovú skupinu sa bude brať do úvahy uplatňovanie prípadných výnimiek.

Na základe výnimiek udelených príslušnými orgánmi môže byť subjekt s novoudelenou licenciou individuálne oslobodený od požiadaviek týkajúcich sa kapitálu a/alebo likvidity. Požiadavky vzťahujúce sa na banku s novoudelenou licenciou sú v takom prípade začlenené do rámca prudenciálnej konsolidácie jej materskej spoločnosti.

Ak sa na úverovú inštitúciu má vzťahovať individuálna výnimka z uplatňovania požiadaviek na kapitál a/alebo likviditu a ak má mať výnimka účinnosť ku dňu udelenia povolenia, rozhodnutia o udelení výnimky musia byť prijaté ešte pred udelením povolenia, resp. v čase udelenia povolenia.

V prípadoch, keď žiadateľ a/alebo jeho materská spoločnosť už patria medzi dohliadané inštitúcie, sa výnimky zvyčajne udeľujú v čase udelenia povolenia.

¹⁹ Komerčná činnosť sa začína vtedy, keď úverová inštitúcia uvedie svoju ponuku na trh s cieľom získať klientov.

Preklenovacie banky

Vo všeobecnosti platí, že požiadavky týkajúce sa kapitálu a likvidity musia spĺňať aj preklenovacie banky s novoudelenou licenciou.

Vzhľadom na neistotu spojenú s oceňovaním a nákladmi preklenovacích bánk môžu orgány dohľadu na základe individuálneho posúdenia v nadväznosti na vyriešenie krízovej situácie subjektu stanoviť vyššie, resp. nižšie kapitálové požiadavky, než aké musel spĺňať jeho predchodca.

Preklenovacia banka by mala vo všeobecnosti zachovávať rovnaké percento kapitálu ako vo svojej predchádzajúcej podobe, s prihliadnutím na obozretné ocenenie na ňu prevedených aktív, práv a záväzkov, až dovtedy, kým nebude vykonané komplexné posúdenie v rámci procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process– SREP).

5.2 Plán činnosti ²⁰

Na základe pripravovaného návrhu regulačných technických predpisov EBA sa budú v rámci žiadostí o udelenie licencie vyžadovať konkrétnejšie informácie vrátane komplexnej dokumentácie a podrobných informácií z rôznych oblastí.

Nasledujúci ilustračný zoznam uvádza hlavné oblasti, na ktoré sa budú orgány dohľadu v rámci hodnotenia plánu činnosti a podnikateľského plánu zameriavať.²¹

V záujme otestovania predpokladov, ktoré tvoria základ podnikateľského plánu, môžu orgány dohľadu predložené informácie overovať.

Podnikateľský plán sa zvyčajne vzťahuje na strednodobý horizont, t. j. obdobie troch až piatich rokov.

Navrhované činnosti a stratégia

Na to, aby mohli orgány dohľadu posúdiť obchodný model a súvisiaci rizikový profil, sa v súlade s článkom 10 smernice CRD IV a s vykonávacími vnútroštátnymi právnymi predpismi od žiadateľa požadujú informácie o plánovaných činnostiach. Žiadateľ by mal opísať celkovú stratégiu ako aj navrhované kroky na dosahovanie strategických cieľov úverovej inštitúcie.

Orgány dohľadu posúdia informácie zahrnuté do podnikateľského plánu týkajúce sa plánovanej ponuky produktov a služieb, cieľového klientskeho segmentu a lokality,

²⁰ Časť 5.2 je novou časťou tohto druhého upraveného vydania všeobecných zásad hodnotenia žiadostí o udelenie licencie.

²¹ V relevantných prípadoch, ak to zároveň umožňujú vnútroštátne právne predpisy, si môžu orgány dohľadu vyžiadať predloženie dodatočnej dokumentácie, napr. únikového plánu, ktorý opisuje postup riadenej likvidácie úverovej inštitúcie bez zlyhania.

fyzických a/alebo digitálnych distribučných kanálov a zamýšľanej pozície na trhu vo vzťahu ku konkurencii.

Pri posudzovaní harmonogramu implementácie navrhovaného podnikateľského plánu budú orgány dohľadu brať do úvahy obsah, priority a termíny jednotlivých plánovaných krokov, ako aj pevné a variabilné náklady spojené s ich implementáciou.

Žiadosť by zároveň mala obsahovať aj relevantné informácie o zabezpečení účasti v systéme ochrany vkladov a systéme inštitucionálneho zabezpečenia.

Ekonomické prostredie a životaschopnosť obchodného modelu

Orgány dohľadu posudzujú situáciu úverovej inštitúcie v makroekonomickom kontexte, pričom berú do úvahy aj podnikateľské prostredie.

Na jeho základe môžu lepšie posúdiť hlavné predpoklady, ktoré sú východiskom prognóz. Na overenie reálnosti predpokladov a prognóz orgány dohľadu základné predpoklady často podrobujú testom.

Pri hodnotení životaschopnosti obchodného modelu sa posudzujú hlavné faktory ziskovosti a schopnosť subjektu dosahovať v prvých troch rokoch činnosti adekvátnu mieru návratnosti. Orgány dohľadu okrem toho posudzujú udržateľnosť obchodného modelu úverovej inštitúcie na základe jej schopnosti vytvárať zisk v budúcnosti a jej rizikového profilu očakávaného v priebehu horizontu podnikateľského plánu.

Finančné prognózy

Hodnotenie finančných prognóz vychádza z prognózy súvahy a výkazu ziskov a strát žiadateľa na obdobie minimálne troch celých rokov činnosti.

Prognózy majú zahŕňať základný (ústredný) scenár a nepriaznivý scenár, na základe ktorých orgány dohľadu posúdia životaschopnosť a udržateľnosť obchodného modelu za rozličných podmienok. Oba scenáre by mali obsahovať vysvetlenie použitých predpokladov, motívov ich výberu a dôvodov, pre ktoré sa považujú za realistické.

Z oboch scenároch by mal byť zrejmý vplyv na koeficienty kapitálu a likvidity.

Poskytnuté finančné informácie by tiež mali zahŕňať informácie o profile financovania žiadateľa, jeho diverzifikácii a prípadných existujúcich zdrojoch financovania a/alebo zadĺženosti.

Na základe finančných prognóz orgány dohľadu posúdia, či je výška a kvalita kapitálu žiadateľa dostatočná na krytie strát vyplývajúcich z rizikového profilu úverovej inštitúcie vrátane prognózovaných strát v rámci nepriaznivého scenára.

Organizačná štruktúra

Pri hodnotení prehľadnosti a účinnosti organizačnej štruktúry úverovej inštitúcie orgány dohľadu posudzujú organizáciu nielen prevádzkového personálu, ale aj rôznych úrovni manažmentu.

V rámci hodnotenia sa preveruje, či celková organizácia úverovej inštitúcie umožňuje vykonávať jej činnosť účinným, zodpovedným a kontrolovaným spôsobom.

Orgány dohľadu sa zameriavajú na rozdelenie úloh a hierarchické línie, ako aj na organizáciu a kvalitatívne a kvantitatívne zloženie funkcií riadenia rizík a kontrolných funkcií.

Mechanizmy riadenia

Mechanizmy riadenia inštitúcie tvoria súčasť jej podnikovej štruktúry a sú jedným z faktorov, na základe ktorých sa posudzuje jej účelnosť.

Hodnotenie mechanizmov riadenia sa zameriava na zloženie a úlohu riadiacich a dozorných orgánov vrátane príslušných výborov. V rámci hodnotenia sa posudzuje aj ich súlad s vnútroštátnym právom.

Štruktúra riadenia sa hodnotí na základe kritérií transparentnosti, spoľahlivosti a schopnosti zabezpečiť účinné rozhodovanie s jednoznačným rozdelením právomocí a zodpovednosti na všetkých úrovniach.

Na základe príslušných právnych predpisov Únie a vnútroštátnych právnych predpisov musia navyše mechanizmy riadenia zabezpečovať adekvátny systém kontroly a protiváh, chrániť riadiaci orgán pred nenáležitými vplyvmi a umožňovať identifikáciu konfliktov záujmov.

Rámec internej kontroly a riadenia rizík

Podľa príslušných právnych predpisov Únie a vnútroštátnych právnych predpisov musí rámec internej kontroly a riadenia rizík komplexným spôsobom pokrývať činnosti a podstupované riziká úverovej inštitúcie. V rámci hodnotenia tohto rámca sa orgány dohľadu zameriavajú na to, či uplatňované pravidlá a metodiky umožňujú účinnú identifikáciu, meranie a monitorovanie rizík, a to vrátane externe zabezpečovaných činností.

Vo všeobecnosti by mali byť funkcie zodpovedné za riadenie rizík, dodržiavanie pravidiel a interný audit adekvátne personálne zabezpečené tak z hľadiska počtu pracovníkov, ak aj ich odbornosti. Hodnotenie preto bude zohľadňovať veľkosť príslušných funkcií v pomere k rozsahu a zložitosti činností úverovej inštitúcie, geografickú lokalitu funkcií v porovnaní s lokalitou, v ktorej úverová inštitúcia v skutočnosti vykonáva činnosť, ako aj adekvátnosť

technologického vybavenia, ktoré má rámec internej kontroly a riadenia rizík k dispozícii.

IT infraštruktúra a plánovanie zabezpečenia nepretržitej prevádzky

Úverové inštitúcie v rámci svojej podnikateľskej činnosti vo veľkej miere využívajú informačné technológie (IT), najmä ak poskytujú aj internetové a/alebo mobilné bankové služby. Preto je dôležité zabezpečiť spoľahlivú IT infraštruktúru a prijať relevantné kroky na zabezpečenie nepretržitej prevádzky.

Orgány dohľadu hodnotia, či IT infraštruktúra vyhovuje súčasným a budúcim podnikovým požiadavkám, a to za normálnych i nepriaznivých podmienok.

Od úverovej inštitúcie sa očakáva zavedenie primeraných pravidiel a procesov na identifikáciu, hodnotenie, monitorovanie a riadenie rizika spojeného s informačnými technológiami.

Plán zabezpečenia nepretržitej prevádzky vrátane plánu obnovenia prevádzky IT po mimoriadnych incidentoch sa hodnotí z pohľadu schopnosti plánu zabezpečiť adekvátnu úroveň odolnosti a zachovanie kritických operácií v prípade vážnych porúch.

Externé zabezpečovanie činností

Činnosti zabezpečované externe sa považujú za rizikovejšie, bez ohľadu na to, či sa zabezpečujú v rámci príslušnej skupiny, alebo prostredníctvom tretích strán. Tieto činnosti sa preto podrobujú dôkladnejšiemu hodnoteniu, ktoré sa zameriava najmä na:

- povahu externe zabezpečovaných činností a ich odôvodnenie,
- skúsenosti, referencie a lokalitu poskytovateľov služieb,
- kvalitu politiky externého zabezpečovania činností a jej dosah na riadenie rizík, najmä v prípade cezhraničných dohôd, a
- zmluvné dojednania v podobe zmlúv o poskytovaní služieb.

5.3 Hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti riadiaceho orgánu

V prípade členov riadiaceho orgánu žiadateľa je potrebné uskutočniť posúdenie súladu s požiadavkami týkajúcimi sa odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti („vhodnosti“). Týka sa to všetkých členov riadiaceho orgánu, či už v jeho výkonnej alebo dozornej funkcii. V zásade už samotné povoľovacie rozhodnutie obsahuje

posúdenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti všetkých členov riadiaceho orgánu.

Na rozdiel od hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti v rámci priebežného výkonu dohľadu uskutočňuje ECB hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti perspektívnych členov riadiaceho orgánu v rámci povoľovacieho konania v prípade významných i menej významných inštitúcií.

Po prijatí rozhodnutia o udelení novej licencie však vymenovanie nových členov alebo prípadné zmeny zloženia riadiaceho orgánu nemajú vplyv na udelenú licenciu, ani si nevyžadujú novú licenciu.

Kritériá hodnotenia vhodnosti osôb vymenovaných do riadiaceho orgánu v rámci licenčného konania sú rovnaké ako kritériá používané v rámci bežného postupu hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti.

Keďže na proces hodnotenia sa vzťahuje zásada úmernosti, prispôsobuje sa podľa predpokladaného systémového významu a projektovaného rizikového profilu žiadateľa. Nasledujúce body vysvetľujú spôsob uplatnenia zásady úmernosti.

- Úverové inštitúcie, ktoré žiadajú o rozšírenie licencie, už licenciu majú a v závislosti od ich významu nad nimi vykonáva dohľad buď ECB alebo príslušný vnútroštátny orgán. Hodnotiť sa preto budú len noví členovia riadiaceho orgánu vymenovaní v súvislosti s rozšírením činnosti.

Ak rozšírenie činnosti predstavuje významnú zmenu obchodného modelu subjektu alebo zložitosti či rozsahu poskytovaných služieb a produktov, v záujme zachovania kolektívnej vhodnosti riadiaceho orgánu je možné v rámci rozšírenia licencie uskutočniť posúdenie riadiaceho orgánu ako celku.

V prípade existujúcich členov riadiaceho orgánu sa v rámci povoľovacieho konania pri rozširovaní licencie opakované hodnotenie spravidla nevykonáva. Ak sa však počas hodnotenia zistia nové skutočnosti, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť členov riadiaceho orgánu, príslušný vnútroštátny orgán spolu s ECB môžu zvážiť vykonanie samostatného, komplexného hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti.

- V prípade preklenovacích bánk sa pri hodnotení vymenovaných osôb uplatňuje bežný postup hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti. Od uplatnenia požiadaviek na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť je možné upustiť len vtedy, ak je zriadenie preklenovacej banky mimoriadne naliehavé.
- Hodnotenie dobrého mena vymenovaných osôb/uchádzačov bude prebiehať rovnako v prípade všetkých žiadateľov, bez ohľadu na to, či bude subjekt v budúcnosti významným alebo menej významným subjektom; zásada úmernosti sa neuplatňuje.

Podrobnejšie informácie sú v dokumente ECB Všeobecné zásady hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti.

5.4 Hodnotenie priamych a nepriamych akcionárov

Pojmom „akcionári“ sa v tomto dokumente označujú „akcionári a spoločníci“ uvádzaní v článku 14 smernice CRD IV.

Ak podiel akcionárov žiadateľa na základnom imaní alebo hlasovacích právach subjektu prevyšuje 10 %, alebo ak majú akcionári významný vplyv na riadenie subjektu, ako súčasť povoľovacieho konania sa budú uplatňovať kritériá kvalifikovanej účasti. V prípade viacerých menších akcionárov bez kvalifikovanej účasti sa hodnotenie zvyčajne týka 20 najväčších akcionárov.²²

V prípade existujúcich akcionárov sa v rámci licenčného konania pri rozširovaní licencie opakované hodnotenie spravidla nevykonáva. Ak sa však počas hodnotenia zistia nové skutočnosti, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na vhodnosť kvalifikovaných akcionárov, príslušný vnútroštátny orgán spolu s ECB môžu zväziť vykonanie samostatného hodnotenia akcionárov za predpokladu, že táto právomoc je ustanovená vo vnútroštátnom práve.

Kvalifikované účasti

Na hodnotenie akcionárov v rámci povoľovacieho konania sa používajú rovnaké kritériá ako v prípade hodnotenia nadobúdateľa kvalifikovanej účasti v existujúcej úverovej inštitúcii. Ide o nasledujúce kritériá:

- dobré meno akcionára,
- dobrý finančný stav akcionára,
- absencia pochybností v súvislosti s praním špinavých peňazí alebo financovaním terorizmu.

Súčasťou celkového povoľovacieho hodnotenia sú okrem toho aj ďalšie dve kritériá, ktoré sa zároveň používajú pri hodnotení nadobudnutia kvalifikovanej účasti. Ide o:

- dobré meno, znalosti, zručnosti a skúsenosti vrcholového manažmentu, ktorý bude riadiť činnosť úverovej inštitúcie (bod 5.3),
- projektovaný súlad inštitúcie s prudenciálnymi požiadavkami (bod 5.1).

Aj keď hodnotenie v tomto prípade prebieha rovnako ako pri schvaľovaní nadobudnutia kvalifikovanej účasti, nevydáva sa žiadne rozhodnutie týkajúce sa kvalifikovanej účasti (pokiaľ nie je stanovené inak vo vnútroštátnom práve, ktorým sa transponuje smernica CRD IV). Výsledok hodnotenia akcionárov je tak v zásade zakomponovaný do povoľovacieho rozhodnutia.

²² Záverečná správa o návrhu regulačných technických predpisov podľa článku 8 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ a návrhu vykonávacích technických predpisov podľa článku 8 ods. 3 smernice 2013/36/EÚ (EBA/RTS/2017/08 a EBA/ITS/2017/05).

Podrobnejšie informácie sú v regulačných technických predpisoch EBA, ktoré sa majú onedlho začať vykonávať.

Cielené hodnotenie 20 najväčších akcionárov

Ak subjekt nemá akcionárov s kvalifikovanou účasťou, hodnotenie sa spravidla týka 20 najväčších akcionárov. Ak má subjekt menej ako 20 akcionárov, hodnotenie sa týka všetkých akcionárov.

Informačné požiadavky v prípade 20 akcionárov zahrnutých do cieleného hodnotenia nezohľadňujú len predpisy EBA, ale aj zásadu úmernosti, veľkosť účasť a úlohu akcionárov.

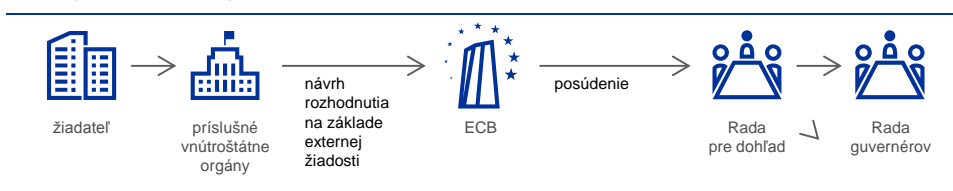
Určenie 20 najväčších akcionárov, ktorí majú byť zahrnutí do cieleného hodnotenia, nemusí byť jednoznačné, ak má viacero akcionárov v subjekte rovnakú účasť. V takom prípade v zásade platí, že do hodnotenia budú zahrnutí všetci akcionári s rovnakou najnižšou hraničnou účasťou.

6 Procesné aspekty

Postup udeľovania alebo rozširovania bankových licencií v eurozóne je jedným z tzv. „spoločných postupov“. ECB a vnútroštátne orgány dohľadu spolupracujú v rôznych fázach týchto spoločných postupov, pričom vstupným bodom pre všetky žiadosti je vnútroštátny orgán dohľadu krajiny, kde banka sídli/bude sídliť, bez ohľadu na to, či spĺňa kritériá významnosti. Vnútroštátne orgány dohľadu a ECB počas celého konania úzko spolupracujú. V prípade všetkých dohliadaných úverových inštitúcií je výsledkom tohto konania prijatie rozhodnutia ECB.

Diagram 4

Postup udeľovania povolení

6.1 Platné časové lehoty

Článok 15 smernice CRD IV stanovuje maximálnu lehotu spracovania žiadosti o udelenie licencie (12 mesiacov). Jednotlivé členské štáty však smernicu do svojho vnútroštátneho práva transponovali rôznymi spôsobmi, preto platné právne predpisy v jednotlivých krajinách stanovujú rozdielne časové lehoty. Lehota spracovania žiadosti o udelenie licencie tak v jednotlivých členských štátoch nemusí začať plynúť rovnako. V niektorých členských štátoch lehota začína plynúť vtedy, keď príslušný vnútroštátny orgán žiadosť prijme, a to aj v prípade prijatia neúplnej žiadosti.²³ V iných členských štátoch lehota začína plynúť, až keď sa žiadosť považuje za úplnú.²⁴ Medzi jednotlivými členskými štátmi sú rozdiely, aj pokiaľ ide o zásady pozastavenia plynutia časovej lehoty spracovania žiadostí.

V rámci týchto obmedzení sa v maximálnom možnom rozsahu uplatňuje nasledujúci harmonizovaný trojfázový postup.

Proces spracovania žiadosti o udelenie licencie prebieha v troch hlavných fázach:

- fáza pred podaním žiadosti,
- fáza posudzovania žiadosti,
- začiatok výkonu dohľadu.

Fáza pred podaním žiadosti

Pred formálnym predložením žiadosti o udelenie licencie vo všeobecnosti medzi orgánmi dohľadu a žiadateľom prebiehajú diskusie, ktorých cieľom je i) vysvetliť priebeh konania a požiadavky na predloženie potrebných informácií, ii) okrem iného

²³ „začiatok 1“ v diagramoch 5 a 6.

²⁴ „začiatok 2“ v diagramoch 5 a 6.

určiť, či je licencia úverovej inštitúcie pre subjekt vhodným druhom povolenia, iii) posúdiť aktuálnu prezentáciu plánov súvisiacich s licenciou a iv) uviesť potenciálne predbežné výhrady z prudenciálneho hľadiska. Tento postup sa dôrazne odporúča v záujme plynulého procesu.

Diagram 5

Časový horizont, fáza pred podaním žiadosti

Zo strany orgánov dohľadu sa tejto fáze venujú odborníci, ktorí sú oboznámení s procesom povoľovacieho konania a s príslušnými hodnotiacimi kritériami. Pokiaľ ide o žiadateľa, je dôležité, aby sa na počiatkových diskusiách zúčastnili kompetentné osoby, tzn. vyššie postavení pracovníci s potrebnými rozhodovacími právomocami, ako aj osoby, ktoré majú dostatočné prevádzkové znalosti a vedia poskytnúť podrobné vysvetlenia.

Prípadná spätná väzba poskytnutá orgánmi dohľadu počas tejto fázy nemá vplyv na výsledok fázy posudzovania žiadosti ani na následné rozhodnutie ECB.

Počas fázy pred podaním žiadosti má žiadateľ možnosť prehodnotiť rozsah a časový horizont projektu. Následne sa môže rozhodnúť, či chce proces pozastaviť či prerušiť, alebo postúpiť do ďalšej fázy a príslušnému vnútroštátnemu orgánu predložiť formálnu žiadosť.

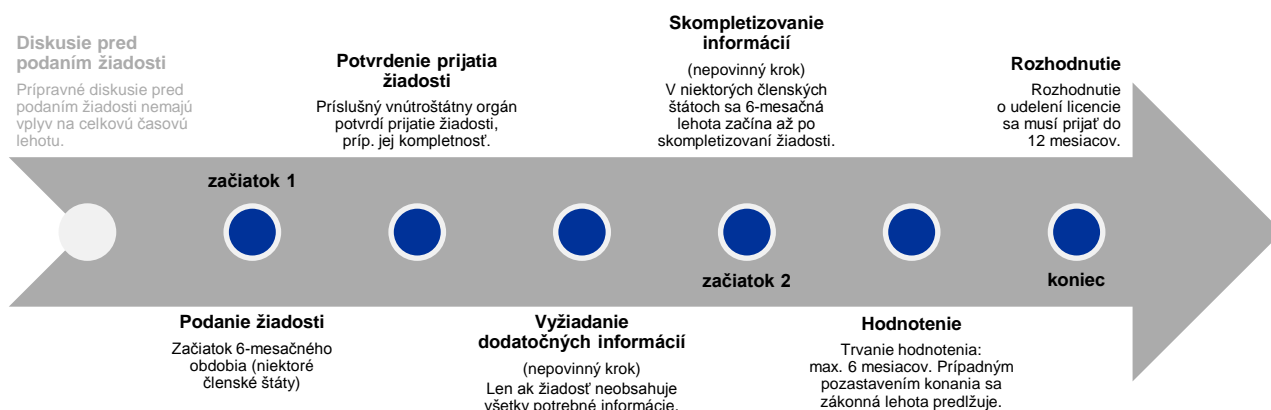
Fáza posudzovania žiadosti

Vstupným bodom je vždy príslušný vnútroštátny orgán, keďže je potrebné zohľadniť vnútroštátne právne predpisy.

Orgány dohľadu žiadateľa spravidla pozývajú na pravidelné stretnutia s cieľom poskytnúť mu potrebné usmernenia týkajúce sa procesu hodnotenia a podrobne prediskutovať predložené informácie.

Diagram 6

Časový horizont, fáza posudzovania žiadosti

Kedykoľvek v priebehu procesu hodnotenia si príslušný vnútroštátny orgán a ECB môžu podľa potreby od žiadateľa vyžiadať dodatočné informácie. Počas posudzovania žiadosti sa často ukáže, že na pochopenie a analýzu žiadosti sú potrebné doplňujúce informácie.

V závislosti od platného vnútroštátneho práva môže v dôsledku vyžiadania doplňujúcich informácií dôjsť k pozastaveniu konania a posunutiu zákonom stanovenej časovej lehoty spracovania žiadosti. Celý proces od potvrdenia prijatia žiadosti príslušným vnútroštátnym orgánom by však nemal trvať dlhšie ako 12 mesiacov, a to vrátane prípadných období pozastavenia konania.

Žiadateľ môže svoju žiadosť kedykoľvek odvolať, pričom v takom prípade upovedomí príslušný vnútroštátny orgán. K odvolaniu žiadosti môže dôjsť napríklad vtedy, ak žiadateľ dospeje k záveru, že požiadavky na udelenie licencie nedokáže splniť. V ostatných prípadoch príslušný vnútroštátny orgán buď rozhodne o odmietnutí žiadosti, alebo predloží ECB návrh na udelenie povolenia (o čom najskôr informuje žiadateľa), ktorá nakoniec rozhodne o udelení povolenia, resp. zamietnutí žiadosti.

- Skupina A sa rozhodne vytvoriť novú dcérsku spoločnosť – banku X.
 - Skupina A sa obráti na príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom má byť banka X zriadená. Medzi príslušným vnútroštátnym orgánom a skupinou A prebehne viacero prípravných stretnutí (prípadne aj za účasti ECB), na ktorých skupina A získa potrebné informácie o priebehu konania a o požadovaných informáciách, ktoré má k žiadosti priložiť.
 - Skupina A predloží príslušnému vnútroštátnemu orgánu formálnu žiadosť o udelenie povolenia na činnosť úverovej inštitúcie pre banku X.
 - Predložením žiadosti začína plynúť časová lehota na jej spracovanie (v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu, v ktorom má byť banka X zriadená).
 - Príslušný vnútroštátny orgán pošle skupine A potvrdenie prijatia žiadosti a oficiálneho začatia jej posudzovania, pričom ju zároveň informuje o príslušnej zákonnej lehote spracovania žiadosti.
 - Počas fázy posudzovania žiadosti príslušný vnútroštátny orgán spolu s ECB zistia, že k žiadosti neboli pripojené niektoré zásadné informácie. Príslušný vnútroštátny orgán následne žiadateľovi pošle oficiálnu žiadosť o doplnenie chýbajúcich informácií.
 - Ak to ustanovuje vnútroštátne právo, v dôsledku vyžiadania doplňujúcich informácií dôjde k pozastaveniu procesu i plynutia zákonnej časovej lehoty.
 - Akonáhle skupina A požadované informácie predloží, proces sa obnoví a, ak tak ustanovuje vnútroštátne právo, zákonná časová lehota sa predĺži o príslušný počet dní, počas ktorých bolo konanie pozastavené.
 - Orgány dohľadu si v rámci procesu vyžadujú doplňujúce informácie viackrát (pričom zároveň vždy dochádza k pozastaveniu konania v súlade s vnútroštátnym právom).
 - Príslušný vnútroštátny orgán a ECB ukončia posudzovanie žiadosti. Príslušný vnútroštátny orgán následne predloží ECB návrh na udelenie povolenia banke X. ECB prijme rozhodnutie v rámci príslušnej zákonnej lehoty, pričom zohľadní prípadné obdobia pozastavenia konania.
-

Začiatok výkonu dohľadu

V závislosti od okolností podania žiadosti o udelenie licencie a informácií predložených počas fázy pred jej podaním alebo počas fázy jej posudzovania sa určí potrebný rozsah monitorovania s cieľom overiť, či úverová inštitúcia uplatňuje rozhodnutie ECB vrátane prípadných dodatočných ustanovení (nasledujúca časť).

Orgány dohľadu začnú s plánovaním a výkonom činností dohľadu vrátane posúdenia významnosti a vypracovania nového programu dohľadového hodnotenia (vytvorenia spoločného dohľadacieho tímu (Joint Supervisory Team – JST) v prípade významnej banky a uskutočnenia procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP), záťažových testov, kontrol na mieste, tematických hodnotení atď.).

Vo všeobecnosti budú orgány dohľadu sledovať, či dohliadaný subjekt uplatňuje predložený plán činnosti. Ak sa preukáže, že nový subjekt nedodržiava požiadavky stanovené v rozhodnutí o udelení licencie alebo platné prudenciálne požiadavky, orgány dohľadu môžu prijať príslušné kroky. V závislosti od rozsahu nedodržovania požiadaviek môže ísť o nadviazanie bližšieho kontaktu so žiadateľom, špecifické stretnutia a využitie dohľadových právomocí, ale aj uplatnenie donucovacích opatrení či dokonca uloženie sankcií.

6.2 Dodatočné ustanovenia pripojené k rozhodnutiu

Súdny dvor rozhodol, že príslušný orgán môže v zásade vydať rozhodnutie o udelení povolenia spojené s dodatočnými podmienkami a/alebo povinnosťami, ak by žiadosť o udelenie licencie inak bola zamietnutá.²⁵ Táto časť objasňuje okolnosti, za ktorých je možné tieto nástroje dohľadu využiť.

K rozhodnutiu o udelení licencie je možné pripojiť rôzne druhy dodatočných ustanovení:

- „podmienka“ – nevyhnutný predpoklad, ktorý je potrebné splniť pred nadobudnutím účinnosti rozhodnutia u udelení licencie,
- „povinnosť“ – požiadavka alebo obmedzenie, ktoré platí priebežne alebo určitú dobu po prijatí rozhodnutia o udelení licencie,
- „odporúčanie“ – nezáväzný návrh.

Žiadatelia môžu navyše pred prijatím povoľovacieho rozhodnutia prijať „záväzky ex ante“. Príslušné vnútroštátne orgány a ECB ich v rámci celkového hodnotenia zohľadnia a môžu ich zahrnúť do povoľovacieho rozhodnutia ako dohodnuté podmienky alebo povinnosti.

Podmienky

Podmienky od žiadateľa vyžadujú prijatie, resp. zdržanie sa určitých krokov. Povolenie nadobúda účinnosť až po splnení podmienok.

²⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 25. júna 2015 *CO Sociedad de Gestión y Participación SA a i. proti De Nederlandsche Bank NV a i.*, C-18/14, ECLI:EU:C:2015:419.

Podmienky zohľadňujú zásadu úmernosti a nepresahujú rámec toho, čo je potrebné na zabezpečenie splnenia kritérií hodnotených v rámci povoľovacieho konania.

V záujme právnej istoty sú podmienky jednoznačné a presne vymedzené. Podmienka zároveň musí byť vykonateľná a vynútiteľná.

Povinnosti

Povinnosti podobne ako podmienky od žiadateľa vyžadujú prijatie, resp. zdržanie sa určitých krokov. Týkajú sa priebežného riešenia určitých otázok potom, ako povolenie nadobudlo účinnosť. Nesplnenie povinnosti nemá vplyv na pôvodne udelené povolenie, môže však viesť k uplatneniu donucovacích opatrení a/alebo sankcií.

Povinnosti zohľadňujú zásadu úmernosti a nepresahujú rámec toho, čo je potrebné na zabezpečenie splnenia kritérií hodnotených v rámci povoľovacieho konania. Môžu byť ukladané s cieľom riešiť potenciálne problémy po udelení povolenia, najmä ak pretrvávajú obavy v súvislosti s priebežným plnením kritérií povoľovacieho hodnotenia.

Odporúčania

Odporúčania je možné k rozhodnutiu o udelení licencie pripojiť, aj keď boli z technického hľadiska splnené všetky stanovené kritériá. Odporúčania sa môžu týkať širokého okruhu oblastí, ktorými je potrebné sa zaoberať.

Odporúčania nie sú právne záväzné. Dôvody ich vydania a ich ciele by mali byť jasne uvedené.

Záväzky ex ante

Záväzky ex ante neukladajú príslušné vnútroštátne orgány či ECB – navrhuje ich žiadateľ ešte pred prijatím rozhodnutia o udelení licencie. Príslušné orgány k nim však môžu predložiť návrhy.

Cieľom záväzkov ex ante je uistiť príslušný orgán, že hodnotiace kritériá budú splnené.

Záväzky ex ante majú podobu písomných vyhlásení s podpisom žiadateľa.

Príslušný vnútroštátny orgán a ECB tieto záväzky zohľadňujú v rámci svojho hodnotenia, pričom v rozhodnutí o udelení licencie sú uvedené ako dohodnuté podmienky alebo povinnosti.

6.3 Náležitý postup

Príslušný vnútroštátny orgán môže v nadväznosti na uskutočnenie hodnotenia žiadosť o udelenie licencie zamietnuť, alebo môže predložiť ECB návrh na prijatie kladného rozhodnutia. ECB môže na základe vlastného hodnotenia návrh rozhodnutia predloženého príslušným vnútroštátnym orgánom buď potvrdiť, alebo ho zamietnuť.

Právo na vypočutie

V prípade nastávajúceho zamietnutia žiadosti zo strany ECB alebo stanovenia podmienok a povinností je žiadateľovi poskytnutá možnosť vyjadriť sa. Táto možnosť, označovaná ako „právo na vypočutie“, je jednou zo zásad zakotvených v Charte základných práv Európskej únie.²⁶

Právo na vypočutie majú všetci žiadatelia, ktorých povolenie má byť zamietnuté alebo spojené s podmienkami či povinnosťami.

Lehota na predkladanie pripomienok v prípade žiadosti o udelenie licencie trvá tri pracovné dni.

V nasledujúcich prípadoch sa však právo na vypočutie neuplatňuje:

- ak sa podmienky a povinnosti týkajú zákonných ustanovení, ktoré žiadosť musí spĺňať,
- ak boli podmienky a povinnosti so žiadateľom vopred dohodnuté,
- ak sa podmienky a povinnosti považujú za vykazovacie požiadavky v súlade s platným právnym rámcom.

Prístup k spisu žiadosti

V nadväznosti na prijatie rozhodnutia má žiadateľ právo požiadať príslušný vnútroštátny orgán alebo ECB o prístup k spisu žiadosti.

Prístup k spisu sa môže vyžadovať na vnútroštátnej úrovni (napr. v prípadoch, keď je žiadosť o udelenie licencie zamietnutá príslušným vnútroštátnym orgánom) alebo na úrovni ECB (napr. v prípadoch, keď žiadosť o udelenie licencie zamietne ECB alebo ak sú súčasťou povolenia podmienky alebo povinnosti). Právo na prístup k dokumentom je dôležitou súčasťou práva na obhajobu, práva na riadny administratívny postup a práva na vypočutie.

²⁶ Ďalšie informácie sú v článku 31 nariadenia o rámci SSM.

7 Odňatie a zánik platnosti licencií

Povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie môže ECB z vlastnej iniciatívy alebo na základe návrhu príslušného vnútroštátneho orgánu členského štátu, v ktorom je inštitúcia usadená, odňať. Postup odňatia licencie je stanovený vo vnútroštátnom práve, hoci spolupráca medzi príslušným vnútroštátnym orgánom a ECB prebieha v tomto prípade viac-menej rovnako ako pri udeľovaní povolení. K prípadným odchýlkam môže dochádzať v závislosti od toho, či o odňatie licencie požiadal samotný dohliadaný subjekt, alebo ho inicioval orgán dohľadu (príslušný vnútroštátny orgán alebo ECB).

Ak dohliadaný subjekt požiada príslušný vnútroštátny orgán o odňatie povolenia, napríklad z dôvodu ukončenia výkonu bankovej činnosti, príslušný vnútroštátny orgán a ECB spoločne posúdia, či boli splnené príslušné predpoklady. ECB následne rozhodne o tom, či boli splnené podmienky odňatia povolenia v súlade s vnútroštátnym právom a právom EÚ. Predovšetkým sa vyžaduje jednoznačné a nesporné potvrdenie toho, že subjekt už nevedie žiadne vklady či iné splatné peňažné prostriedky.

Ak odňatie licencie úverovej inštitúcie iniciuje orgán dohľadu, napríklad keď inštitúcia prestane spĺňať prudenciálne požiadavky alebo keď si už nedokáže spoľahlivo plniť svoje záväzky voči veriteľom, uskutoční sa úplné a podrobné spoločné hodnotenie s cieľom odôvodniť odňatie licencie, pričom sa berie do úvahy priebeh doterajšieho dohľadu nad inštitúciou, ako aj záujmy príslušných zúčastnených strán, napríklad riziko, ktoré hrozí držiteľom vkladov. V takýchto prípadoch sa v súlade s nariadením o SSM do procesu odňatia licencie môžu zapojiť aj orgány riešenia krízových situácií.

K zániku platnosti povolenia dochádza v prípadoch uvedených v príslušných právnych predpisoch Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisoch. Môže byť spôsobený špecifickými vnútroštátnymi a právne zadefinovanými spúšťacími faktormi, pričom sa vo všeobecnosti nevyžaduje posúdenie či rozhodnutie orgánu dohľadu. V súlade s vnútroštátnym právom platnosť povolenia zaniká najčastejšie v týchto prípadoch:

- ak úverová inštitúcia povolenie nevyužije do 12 mesiacov,
- ak sa úverová inštitúcia povolenia výslovne vzdá,
- ak úverová inštitúcia nevykonáva činnosť dlhšie ako šesť mesiacov.

V závislosti od vnútroštátnych právnych predpisov môže k obdobe zániku platnosti povolenia dôjsť aj v prípade zániku samotnej inštitúcie, napríklad v dôsledku fúzie s inou spoločnosťou. So zánikom inštitúcie vtedy zaniká aj povolenie. V takýchto prípadoch sa uplatňuje rovnaký postup ako v prípade zániku platnosti povolenia.

© Európska centrálna banka 2019

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefón +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.

Vysvetlenie pojmov nájdete v [glosári SSM](#).